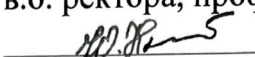


МОЗ України  
Запорізький державний  
медико-фармацевтичний університет

**ЗАТВЕРДЖЕНО**  
Рішенням Вченої ради  
Запорізького державного медико-  
фармацевтичного університету  
Протокол № 1 від «21» квітня 2023 р.

**ПОЛОЖЕННЯ**  
**Про відділ з питань підвищення**  
**кваліфікації навчально-наукового**  
**інституту післядипломної освіти.**

Введено в дію  
Наказом в.о. ректора університету  
№ 104 від «21» квітня 2023 р.  
в.о. ректора, професор  
 Юрій КОЛЕСНИК

м. Запоріжжя

## 1. Загальні положення

1.1. Відділ з питань підвищення кваліфікації є структурним підрозділом навчально-наукового інституту післядипломної освіти (далі - ННПО) Запорізького державного медико-фармацевтичного університету (далі - Університет).

1.2. Здійснення освітньої діяльності з підвищення кваліфікації відбувається у ННПО на підставі Ліцензії МОН України.

1.3. Відділ з питань підвищення кваліфікації ННПО провадить: цикли тематичного удосконалення, спеціалізації, стажування медичних й фармацевтичних фахівців із спеціальностей 222 «Медицина», 228 «Педіатрія», 221 «Стоматологія», 224 «Технології медичної діагностики та лікування», 226 «Фармація, промислова фармація.

1.4. Положення розроблено відповідно до:

- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. N 2145-VIII (зі змінами);
- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. N 1556-VII (зі змінами);
- Постанови КМУ від 14 липня 2021 року № 725 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я»
- Наказу МОЗ України від 22.07.1993р. № 166 «Про подальше удосконалення системи післядипломної підготовки лікарів (провізорів) (зі змінами);
- Наказу МОЗ України від 22.06.2021 р. № 1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру» (зі змінами);
- Наказу МОЗ України від 22.02.2019 р. № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» (зі змінами);

- Наказу МОЗ України № 818 від 12.12.2006 р. «Про вдосконалення атестації провізорів та фармацевтів» (зі змінами);
- Наказу МОЗ України № 1347 від 25.07.2024 р. «Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями» (зі змінами);
- Статуту Університету;
- Положення про проведення форм контролю при організації освітнього процесу за змішаною формою навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі на основі MS TEAMS в Університеті;

## **2. Форми навчання та організація освітнього процесу на циклах підвищення кваліфікації**

2.1. Навчання на циклах підвищення кваліфікації здійснюється за наступними формами: очна, очна з використанням технологій дистанційного навчання з повною візуалізацією слухача (використовується єдина платформа Університету – MS Teams).

2.2. Зміст циклів підвищення кваліфікації визначається відповідними програмами підготовки та навчальними планами, а послідовність та порядок календарним планом циклів підвищення кваліфікації затвердженим на рік та розкладом.

2.3. Освітній процес відбувається у формі лекцій, практичних та семінарських занять, дистанційних курсів, консультацій, самостійної аудиторної та позааудиторної роботи. Обсяг навчальних годин, що відводиться на аудиторну та позааудиторну самостійну роботу визначається діючими робочими навчальними планами та програмами. Обсяг самостійної роботи знаходиться в межах від 1/3 до 1/2 загального обсягу дисципліни.

При неповній комплектації груп, з метою збереження спеціалізацій за напрямками «Медицина», «Педіатрія», «Стоматологія» та «ТМДЛ» при розрахунку педагогічного навантаження рекомендовано дотримуватися коефіцієнтів: 6 слухачів – 1,0; 4 слухача – 0,8; 3 слухача – 0,6; 2 слухача – 0,4; 1 слухача – 0,2.

2.4. На основі програми підготовки з підвищення кваліфікації за кожною із спеціальностей, кафедри розробляють робочу програму, навчальний план, календарний план лекцій, семінарських та практичних занять, розклад циклу, що затверджуються належним чином.

2.5. До кожної дисципліни навчального плану на кафедрах, задіяних у підготовці контингенту ННПО розробляється навчально методичний комплекс до складу якого входить: робоча програма дисципліни, методичні вказівки до практичних, семінарських занять та самостійної роботи, методичні вказівки для

викладачів, тести для різних видів контролю, сценарій он-лайн курсу та супровідна документація до нього, та інше.

2.6. По завершенню всього періоду навчання здійснюються контрольні заходи, що регламентуються діючою нормативною документацією.

2.7. Кожен етап післядипломної освіти супроводжується видачею відповідних документів встановленого зразку.

2.8. Навчання здійснюється на умовах держбюджету, а також за рахунок фізичних та юридичних осіб.

### **3. Цикли тематичного удосконалення**

3.1. Цикли тематичного удосконалення передбачають удосконалення професійних знань і навичок шляхом навчання за професійними навчальними програмами з метою оновлення наявних та отримання нових теоретичних і практичних знань.

Цикли тематичного удосконалення проводяться у зв'язку з підвищенням вимог до рівня кваліфікації, необхідністю освоєння сучасних та нових методів вирішення професійних завдань, формування і закріплення на практиці професійних знань, умінь і навичок, отриманих в результаті теоретичної підготовки, необхідністю вивчення світового досвіду, формування організаторських навичок для виконання обов'язків на займаній або на більш високій посаді.

3.2. Проходження циклів тематичного удосконалення передбачає обов'язкову особисту участь медичного та/або фармацевтичного працівника у місці їх проведення та/або дистанційну участь в режимі реального часу.

3.3. Цикли тематичного удосконалення можуть проводитись у формі виїзних циклів, що передбачає проведення тематичного удосконалення шляхом виїзду на місце поза межами Університету, яке відповідає критеріям щодо забезпечення необхідним сучасним обладнанням та матеріалами згідно з вимогами навчальних програм, за заявками закладів охорони здоров'я, та передбачає особисту участь медичного та/або фармацевтичного працівника.

3.4. Програми циклів тематичного удосконалення повинні відповідати принципам доказової медицини, галузевим стандартам у сфері охорони здоров'я та вимогам до кваліфікаційних характеристик працівників охорони здоров'я.

3.5. Тривалість циклу тематичного удосконалення визначається навчальним планом і програмою циклу тематичного удосконалення та становить 1 або 2 тижні.

3.6. Навчальні плани і програми циклів тематичного удосконалення розробляються кафедрами та затверджуються Вченою радою ННПО, ЦМК ЗДМФУ.

3.7. Перед початком циклу тематичного удосконалення на кафедрі що проводить захід здійснюється контроль рівня знань особи у формі тестування.

3.8. Цикл тематичного удосконалення вважається закінченим після успішного складання іспиту відповідно до програми навчання. Іспит складається з:

- тестування;
- оцінки практичних навичок в симуляційних умовах (в симуляційних центрах, на манекенах тощо), якщо програма навчання передбачала вдосконалення або набуття практичних навичок;
- вирішення клінічних завдань.

3.9. Медичним та фармацевтичним працівникам, які закінчили навчання та успішно склали іспит, видається посвідчення за затвердженою формою.

#### **4. Цикли спеціалізації**

4.1. Вторинна спеціалізація проводиться на циклах спеціалізації після закінчення інтернатури.

4.2. Проходження циклів спеціалізації передбачає обов'язкову особисту участь медичного та/або фармацевтичного працівника у місці їх проведення та/або дистанційну участь в режимі реального часу.

4.3. Цикли спеціалізації можуть проводитись у формі виїзних циклів, що передбачає проведення циклу спеціалізації шляхом виїзду на місце поза межами Університету, яке відповідає критеріям щодо забезпечення необхідним сучасним обладнанням та матеріалами згідно з вимогами навчальних програм, за заявками закладів охорони здоров'я, та передбачає особисту участь медичного та/або фармацевтичного працівника.

4.4. Програми циклів спеціалізації повинні відповідати принципам доказової медицини, галузевим стандартам у сфері охорони здоров'я та вимогам до кваліфікаційних характеристик працівників охорони здоров'я.

4.5. Тривалість циклу вторинної спеціалізації визначається спеціальністю на яку зараховується лікар, згідно Наказу МОЗ України № 2136 від 25.11.2022 р. «Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями» (зі змінами).

4.6. Навчальні плани і програми циклів спеціалізації проводяться за програмами підготовки, затвердженими Вченою радою Університету та розробленими на їх основі робочими програмами та навчальними планами.

4.7. Медичні та фармацевтичні працівники, які виконали навчальний план та програму спеціалізації, підлягають атестації на визначення рівня знань та практичних навичок з присвоєнням відповідного звання з конкретної

спеціальності відповідно до Порядку проведення атестації лікарів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22 лютого 2019 року № 446, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 березня 2019 року за № 293/33264; Положення про порядок проведення атестації провізорів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12 грудня 2006 року № 818, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2006 року за № 1366/13240.

4.8. Медичний та фармацевтичний працівник має право проходити спеціалізацію з декількох спеціальностей за наявності виробничої необхідності. Проходження циклу спеціалізації має передувати зарахуванню на посаду з відповідної спеціальності або здійсненню професійної діяльності за певною спеціальністю.

4.9. Лікар, який не працював більше трьох років за конкретною лікарською спеціальністю і бажає відновити медичну практику, повинен пройти цикл спеціалізації за цією спеціальністю.

4.10. Лікар, який своєчасно не пройшов атестацію або якому відмовлено в атестації на присвоєння або підтвердження звання лікаря-спеціаліста, не може займатися лікарською діяльністю за цією спеціальністю без попереднього проходження стажування.

4.11. Лікар, який виконав навчальний план та програму стажування, підлягає атестації на визначення рівня знань та практичних навичок з підтвердженням звання лікаря-спеціаліста за відповідною спеціальністю. З часу відновлення медичної практики за певною спеціальністю лікарі здійснюють безперервний професійний розвиток.

4.12. За результатами атестації з присвоєнням або підтвердженням звання «лікар-спеціаліст» атестаційна комісія може прийняти одне з таких рішень:

- 1) присвоїти звання «лікаря-спеціаліста» з конкретної лікарської спеціальності;
- 2) відмовити у присвоєнні звання «лікаря-спеціаліста» з конкретної лікарської спеціальності;
- 3) підтвердити звання «лікаря-спеціаліста» з конкретної лікарської спеціальності;
- 4) відмовити у підтвердженні звання «лікар-спеціаліст» з конкретної лікарської спеціальності.

4.13. Підставами для відмови у присвоєнні звання «лікар-спеціаліст» є низький рівень необхідної за програмою теоретичної та практичної підготовки за своєю спеціальністю, такий рівень володіння сучасними методами профілактики, діагностики, лікування і реабілітації, що може призвести до погіршення стану пацієнта або його смерті. Підставами для відмови у

підтвердженні звання «лікар-спеціаліст» є недостатня кількість балів безперервного професійного розвитку, низький рівень необхідної теоретичної та практичної підготовки за своєю спеціальністю, виявлений під час проходження стажування.

4.14. У день проведення атестації оголошується рішення комісії та доводиться до відома атестованого лікаря.

4.15. Протокол з рішенням атестаційної комісії про присвоєння або підтвердження звання «лікар-спеціаліст» з конкретної лікарської спеціальності затверджується у десятиденний строк наказом керівника закладу вищої (післядипломної) освіти, при якому створена комісія.

4.16. У рік отримання сертифіката лікаря-спеціаліста мінімальна кількість балів безперервного професійного розвитку, 50 балів вважається набраною.

## 5. Заключні положення

5.1. Це Положення затверджується Вченою радою Університету і вводиться в дію Наказом ректора.

5.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження Положення в новій редакції.

5.3. Після затвердження Положення в новій редакції попереднє Положення втрачає юридичну силу.

РОЗРОБЛЕНО:  
В.о. директора ННПО

Юрій РЯБОКОНЬ

ПОГОДЖЕНО:  
Перший проректор

Микола АВРАМЕНКО

Проректор з науково-педагогічної,  
навчальної роботи та якості освіти

Світлана МОРГУНЦОВА

Начальник юридичного відділу

Михайло РИЖОВ

Заступник ректора з кадрових питань

Наталя БАВИЦЬКА